

közlemény

A Fővárosi Ítéltábla az Ügyész felperes keresete alapján a K&H Biztosító Zrt. alperes ellen indult perben a 2024. november 28. napján kelt 14.Gf.40.342/2023/7/I. számú jogerős ítéletével megállapította, hogy az alperes által a fogyasztó és az alperes vállalkozás közötti biztosítási szerződésben alkalmazott 2022. július 01. napjától jelenleg is hatályos K&H Casco biztosítás általános szerződési feltételei közül az alábbi dőlt betűvel szedett kikötések tisztességtelenek, így az annak alkalmazójával szerződő, fogyasztónak minősülő valamennyi félre kiterjedő hatállyal érvénytelenek azzal, hogy az érvénytelenség megállapítása a megtámadásig, 2022. december 22. napjáig már teljesített szerződéseket nem érinti.

„A szerződés fennállása alatt a Biztosító a kárrendezési szolgáltatások színvonalának fenntartása érdekében a következő biztosítási időszakra vonatkozó biztosítási díjat – a kárgyakoriságtól függetlenül – évente egy alkalommal az árszínvonal változásához igazíthatja. A Biztosító az árszínvonal változásnak meghatározásához a KSH által nyilvánosan közzétett, a személyszállító járművek alkatrészeire és tartozékaira, illetve a személyszállító járművek karbantartására és javítására vonatkozó fogyasztóiár-index statisztikáját használja fel. A változás mértékét a Biztosító egy évben egy alkalommal állapítja meg, a megállapítási időpontban elérhető legfrissebb indexek egy éves változása alapján. A biztosítási díj változásának mértéke nem lehet nagyobb, mint a fenti indexek utolsó évi értékeiből számított átlag kétszerese, és nem lehet kisebb, mint 0%.” (ÁSZF 1.9.3.)

„A Biztosító – az 1.9.3. pontban foglaltaktól függetlenül – jogosult a biztosítási termék árazását a lehető legfrissebb káradatokkal kiegészített tapasztalati idősorát is figyelembe véve felülvizsgálni és a felülvizsgálat eredményeképpen a díjtarifát módosítani. A módosított díjtarifát a Biztosító jogosult alkalmazni a meglévő egyedi szerződésekre is. A módosított díjtarifa alapján az egyedi szerződések díja pozitív és negatív irányban is változhat.” (ÁSZF 1.9.4.)

„A Biztosító kockázatviselésének tartama alatt a Szerződő illetve a Biztosított haladéktalanul, de legfeljebb nyolc napon belül köteles a Biztosítónak írásban bejelenteni - minden olyan körülményben bekövetkezett változást, amelyről a szerződéskötéskor nyilatkozott, illetve - minden olyan tényt, lényeges körülményt, amely a Biztosító kockázatviselésének mértékét befolyásolja.

A Biztosító kockázatviselését, kockázatvállalását befolyásoló ténynek, körülménynek minősül a biztosítási szerződés (fedezetet igazoló dokumentum), ajánlat és mellékleteinek bármely adata.(...)” (ÁSZF 1.11.1.2.)

„A Biztosított a káreseménnyel kapcsolatos, bármilyen jogcímen befolyó megtérülést a Biztosító által kifizetett összeg erejéig köteles nyolc napon belül a Biztosítónak bejelenteni.” (ÁSZF 1.11.1.5.) „A szerződő felek jognyilatkozataikat, beleértve a biztosítási szerződés felmondását tartalmazó nyilatkozatukat is, írásban kötelesek megtenni. A Szerződő (Biztosított) nyilatkozata a Biztosítóval szemben akkor hatályos, ha az a Biztosító tudomására jutott.” (ÁSZF 1.11.1.7.)

„A Szerződőnek illetve a Biztosítottnak a káreseményt bekövetkezése után haladéktalanul, de legkésőbb a tudomásra jutásától számított két munkanapon belül be kell jelenteni írásban vagy telefonon a Biztosítóhoz és lehetővé kell tennie a bejelentés, valamint a felvilágosítások tartalmának ellenőrzését.” (ÁSZF 1.11.3.1.)

„A Biztosított vállalja, hogy a lopás és rablás esetén a rendőrségi nyomozást megszüntető határozatot vagy a jogerős bírósági ítéletet beszerzi, és a Biztosító részére bemutatja. A Biztosítottnak ez a kötelezettsége független a kárigény elbírálásától.” (ÁSZF 1.11.3.8.) „A Biztosító szolgáltatásának igénybevételehez a Biztosított rendelkezésére kell bocsátani mindazokat az iratokat, amelyek a biztosítási esemény megállapításához szükségesek, így különösen:

- a kár mértékét bizonyító dokumentumokat,
- az adásvételi szerződést,
- a hatósági igazolást vagy határozatot, ha volt hatósági eljárás,
- lopás esetén a rendőrségi feljelentést.” (ÁSZF 1.11.3.9.)

„Amennyiben büntető vagy szabálysértési eljárás van folyamatban az adott kárüggyel kapcsolatban, annak eredményéről a Biztosított köteles a Biztosítót a tudomására jutástól számított nyolc napon belül írásban értesíteni. E kötelezettség akkor is fennáll, ha a Biztosító a szerződésben vállalt kötelezettségének már eleget tett.” (ÁSZF 1.11.3.11.)

„A Biztosító az elismert kártérítési összeget a kárbejelentéstől számított tizenöt napon belül téríti meg. Ha a Biztosított igazoló okiratot tartozik bemutatni, úgy a tizenöt napos határidő attól a naptól számítandó, amikor az utolsó okirata a Biztosítóhoz beérkezett.” (ÁSZF 1.11.5.4.)

„A Biztosító mindaddig nem esik fizetési késedelembe, és a szolgáltatás összegét visszatarthatja ameddig kétség merül fel a Biztosított, illetőleg az általa megjelölt személy pénzfelvételi jogosultságát illetően, a Biztosító által megkívánt igazolás benyújtásáig és/vagy - az eljárás befejezéséig, ha a biztosítási eseménnyel kapcsolatban a Biztosított ellen büntetőeljárás indult. Fenti esetekben a Biztosítót kamatfizetési kötelezettség nem terheli.” (ÁSZF 1.11.5.5.)

„Mentesül továbbá a Biztosító szolgáltatási kötelezettsége alól a Szerződőt és a Biztosítottat terhelő kármegelőzési és kárenyhítési kötelezettség megszegése esetén is.” (ÁSZF 1.12.5.) „A biztosítási szerződésből eredő igények 2 év alatt évülnek el. Biztosítási szolgáltatás iránti igény esetén az elévülési időt a biztosítási esemény időpontjától kell meghatározni.” (ÁSZF 1.14.1.)

„A Szerződő és a Biztosított nyolc napon belül köteles írásos formában bejelenteni a Biztosítónak a szerződéses feltételekkel összefüggő, az alábbiak szerint megnevezett változtatásokat ha ezek a körülmények a biztosítási kockázat jelentős növekedését eredményezik:

- a lakóhelyének illetve a telephelyének megváltozását,
- ugyanazon lakóhelynek, illetve telephelynek a címváltozását,
- a Szerződő és a Biztosított nevének megváltozását, amikor a tulajdonjog nem változott,
- a jármű forgalmi rendszámának, alváz vagy motorszámának megváltozását, illetve ha a jármű hatósági minősítése megváltozik,
- a jármű tulajdonjogának megváltozását, ez esetben a tulajdonjog változását igazoló okmány másolatát csatolni kell a bejelentéshez,
- a jármű forgalomból történő kivonását, ez esetben úgyszintén a hatósági okmány másolatát csatolni kell a bejelentéshez,
- a kulcsok bármelyikének elvesztését, megrongálódását illetve másolat készítését, amennyiben erről a Szerződőnek és a Biztosítottnak tudomása van,
- az ajtózár(ak), a kormányzár cseréjét,
- ha a járművet bármely követelés biztosítékául lekötötték.” (ÁSZF 2.6.1.)

„A Biztosító a kártérítési összeget a kárrendezési jogalap és a kárösszegezés megállapításához és kifizetéséhez szükséges utolsó irat illetve dokumentáció beérkezésétől számított tizenöt napon belül köteles kifizetni, kivéve, amikor a teljes járművet ellopták.” (ÁSZF 2.7.2.)

„Amennyiben a teljes járművet ellopták, és az nem került meg, akkor a Biztosító a kártérítési összeget a nyomozást megszüntető vagy felfüggesztő határozatnak a Biztosítóhoz való beérkezését követő tizenöt napon belül köteles kifizetni.” (ÁSZF 2.7.3.)

„Jelen különös feltételek értelmében a Biztosító a biztosított vagyontárgyat totálkárosnak tekinti, ha

- a helyreállítási költség eléri, illetve, meghaladja a jármű (biztosított vagyontárgy) magyarországi káridőponti piaci forgalmi értékének 80%-át,

- lopáskár esetén a rendőrségnél történt bejelentést követően a rendőrség kiadta a nyomozást megszüntető, vagy felfüggesztő határozatot és a jármű a lopáskár kártérítési összegének kifizetéséig nem került meg.” (ÁSZF 2.7.7.1.)

„A lopáskárt az illetékes rendőrhatóságnak, a tűz- vagy robbanásrázkórt a tűzrendészeti hatóságnál is haladéktalanul be kell jelenteni.” (ÁSZF 2.10.1.)

„A kárigény elbíráláshoz, a kárösszeg megállapításához a következők szerint felsorolt iratokat, dokumentumokat kell bemutatni a Biztosító részére:

- a jármű törzskönyvét, - a jármű forgalmi engedélyét,
- a gépjármű vezetőjének vezetői engedélyét,
- lopáskár esetén a rendőrségi feljelentés másolatát,
- teljes jármű lopás esetén a jármű forgalomból történő kivonásáról szóló határozatot,
- tűz- vagy robbanásrázkórt kapcsán a tűzrendészeti hatóság állásfoglalását a kár keletkezésének okáról, - minden olyan egyéb okmányt vagy iratot, amely a jogosultság, a kárigény, illetve a kártérítési összeg elbírálásához szükséges.” (ÁSZF 2.10.2.)

„Ha az ellopott jármű, vagy vagyontárgy a kárrendezés lezárását követően megkerül, a Biztosított illetve a Szerződő köteles e tényt a tudomására jutás után két munkanapon belül a Biztosítónak bejelenteni.” (ÁSZF 2.10.4.)

Amennyiben a biztosítandó gépjármű szemle köteles, akkor a gépjárműről készített szemle dokumentáció Biztosító általi elfogadásának visszaigazolásáig a Biztosító kockázatviselése a lopás biztosítási eseményre nem terjed ki, egyéb káresemény esetén az önrészesedés 30 %, de minimum 1 000 000 Ft. Erről a Biztosító a Szerződőt a biztosítási szerződésben (fedezetet igazoló dokumentumon) tájékoztatja. (ÁSZF 2.15.3.1.)

A megfelelő szemle Biztosításához történő beérkezése után a 2.15.3.1. pontban foglalt záradék nem kerül alkalmazásra a szerződésen. (ÁSZF 2.15.3.2.)

„Abban az esetben, ha a Biztosító által kért dokumentumokat felhívás ellenére sem vagy újból hiányosan nyújtják be, a Biztosító a szolgáltatási igényt elutasíthatja, illetőleg azt a rendelkezésre álló dokumentumok alapján bírálja el.” (ÁSZF 3.5.9.2.)

„A szolgáltatási igény teljesítéséhez a következő dokumentumokat kell benyújtani:

- halál esetén a halál tényét és a haláleset körülményeit igazoló dokumentumok (pl. halotti anyakönyvi kivonat, kórházi zárójelentés, halottvizsgálati bizonyítvány, hatósági határozat illetve jegyzőkönyv, stb.),
- baleset esetén a baleset körülményeit rögzítő okirat (pl. baleseti jegyzőkönyv, orvosi leírás illetve lelet, stb.),
- a kedvezményezett jogosultságát igazoló okiratok (jogerős hagyatékátadó végzés, öröklési bizonyítvány), feltéve, hogy a kedvezményezettet a szerződésben név szerint nem nevezték meg.
- hatósági eljárás esetén nyomozást megszüntető, vagy megtagadó jogerős határozat, vagy vádirat.
- amennyiben szükséges a Biztosító kérésére egyéb dokumentumokat is be kell nyújtani.” (ÁSZF 3.5.9.3.)

„Amennyiben szükséges a szolgáltatási igény elbírálásához, a Biztosító kérésére az alábbiakban felsoroltakon kívül egyéb dokumentumokat is be kell nyújtani. A Biztosító beszerezhet a szolgáltatási igény elbírálásához szükséges további igazolásokat, okiratokat, nyilatkozatokat is.” (ÁSZF 3.5.11.3.)

„Baleseti eredetű maradandó egészségkárosodás esetén: az általános és a közös feltételekben meghatározott dokumentumokon kívül, szolgáltatási igény előterjesztéskor be kell nyújtani:(...)

b) a baleset közelebbi körülményeinek tisztázásához szükséges iratokat,

c) amennyiben a biztosítási eseménnyel kapcsolatban hatósági eljárás indult, a Biztosítóhoz be kell nyújtani az eljárást befejező határozatot (így különösen az eljárást megtagadó vagy megszüntető határozatot, illetve a jogerős bírósági határozatot).” (ÁSZF 3.5.11.5.)

A biztosítási szerződés egyoldalú módosítását, a biztosítási díj változását szabályozó az ÁSZF 1.9.3. és 1.9.4. kikötései nem egyértelműek, mivel alperes a biztosítási díjat önkényesen megváltoztathatja, megemelheti, ami a Ptk. 103. § (2)-(3) alapján tisztességtelen.

A nyolc napos bejelentési határidő indokolatlanul rövid ahhoz, hogy a fogyasztó a változás bejelentési kötelezettségének eleget tehessen, külön tekintettel arra, hogy a késedelmes bejelentés a Ptk. 6:452. § (3) alapján a biztosító szolgáltatása teljesítése elmaradásával járhat, ezért ÁSZF 1.11.1.2. szerinti kikötés miután a fogyasztót terhelő kötelezettséget a törvényben meghatározottnál szélesebb körben határozza meg, jogszabályt sért.

Biztosított számára indokolatlanul széles körben, időkorlát nélkül bejelentési kötelezettséget ír elő az ÁSZF 1.11.1.5. a káreseménnyel kapcsolatos bármilyen jogcímen befolyó megtérülés tekintetében. Ez a kérdés tisztességtelen a Ptk. 6:102. § (1) alapján, ezért a 103. § (3) szerint semmis.

Tisztességtelen a Ptk. 6:102. § (1) alapján, ezért a 103. § (3) értelmében semmis az ÁSZF 1.11.1.7. pontban írt feltétel figyelemmel a Ptk. 6:5. § rendelkezéseire, miszerint az írásban közölt nyilatkozat hatályosságához az szükséges, hogy az a másik félhez megérkezzen. A nyilatkozat megérkezése nem azonos a nyilatkozat tartalmáról való tudásszerzéssel.

Tisztességtelen a Ptk. 6:104. § (2) a) pont alapján, ezért a 103. § (3) értelmében semmis az ÁSZF 1.11.3.1. pontban írt feltétel, miszerint a biztosítási esemény bejelentésére a fogyasztónak két munkanap áll rendelkezésére, mivel az indokolatlanul rövid ahhoz, hogy a fogyasztó kötelezettségének eleget tegyen. A késedelmes kárbejelentés a biztosító mentesüléséhez vezethet.

Tisztességtelenek a Ptk. 6:102. § (1) alapján, ezért a 103. § (3) szerint semmiek az ÁSZF 1.11.3.8., 1.11.3.9. és 1.11.3.11. pontokban írt feltételek. A bíróságok ítélkezési gyakorlata alapján a biztosítási eseménnyel összefüggésben a szerződő fél, biztosított fogyasztó nem kötelezhető, még a hatósági eljárás, büntetőeljárás kezdeményezésére sem. Indokolatlan a biztosító teljesítéséhez rendőrségi feljelentés, hatósági határozat benyújtását általánosan előírni. Mivel a biztosító jogi érdeke igazolása után a büntetőeljárás valamennyi iratának megismerésére saját jogán jogosult a Be. 110. § (1) alapján, így indokolatlan előírni a nyomozást megszüntető határozat, jogerős bírósági ítélet bemutatását.

Tisztességtelen a 6:104. § (2) g) pont értelmében, ezért a 103. § (3) szerint semmis az ÁSZF 1.11.5.4. pontjában írt feltétel, mivel a kikötés lehetőséget teremt a biztosító részére szolgáltatása határidejének indokolatlan meghosszabbítására. A kikötés nem megfelelően meghatározott határidőt ír elő a biztosító szolgáltatása teljesítésére.

Tisztességtelenek a Ptk. 6:104. § (2) h) pont alapján, emiatt a 103. § (3) szerint semmiek az ÁSZF 1.11.5.5. pontban írt feltételek, mivel korlátozzák a fogyasztó jogszabályon alapuló jogait az alperes szerződésszegése esetére, mivel az ott írt esetben a biztosító fizetési késedelmét kizárják, így a fogyasztó teljesítést, késedelmi kamatot és kártérítést nem követelhet.

Jogszabályba ütközik, a Ptk. 6:455. § i) pontjába, ezért a 6:95. § szerint semmis az ÁSZF 1.12.5. pontban írt feltétel, mivel a biztosító javára tér el a biztosító kötelezettsége alóli mentesülésre vonatkozó egyoldalúan kógens törvényi rendelkezésektől azzal, hogy a szerződő fél kármegelőzési kötelezettségének megszegése esetén a biztosító mentesülését nem kizárólag a szerződő fél szándékos vagy legalább súlyosan gondatlan magatartása esetén teszi lehetővé.

Tisztességtelen a kikötés a Ptk. 6:102. § (1) szerint, ezért a 103. § (3) alapján semmis az ÁSZF 1.14.1. pontban írt feltétel, miszerint a biztosítási szerződésből eredő igények 2 év alatt évülnek el. Az elévülési időt 2 évre lerövidítő feltétel olyan mértékben hozza a fogyasztót a diszpozitív szabályokhoz képest kedvezőtlenebb helyzetbe, hogy az alperes tisztességes és méltányos eljárása esetén nem várható el észszerűen, hogy azt a fogyasztó az egyedi tárgyalást követően elfogadja.

Tisztességtelen a Ptk. 6:104. § (2) a) pontja alapján, ezért a 103. § (3) szerint semmis az ÁSZF 2.6.1-ben írt feltétel, miszerint a fogyasztó a változás bejelentési kötelezettségére 8 napon belül köteles, ami indokolatlan rövid ahhoz, hogy annak a fogyasztó eleget tehessen, míg a késedelmes bejelentés a szolgáltatás nem teljesítéséhez vezethet.

Tisztességtelen a Ptk. 6:104. § (2) g) pont alapján, ezért a 103. § (3) szerint semmis az ÁSZF 2.7.2. pontban írt feltétel, miszerint a biztosító az utolsó irat beérkezésétől számított 15 napon belül köteles fizetni, mivel az adatbeszerzés körében nincs határidő előírva, ezért a kikötés lehetőséget teremt a biztosítónak a teljesítés határidejének indokolatlan meghosszabbítására. A kikötés nem megfelelően meghatározott határidőt ír elő a szolgáltatás teljesítésére.

Jogszabályba ütközik, ezért a Ptk. 6:95. § alapján semmis az ÁSZF 2.7.3. pontban írt feltétel, mivel a kártérítési összeg kifizetését a nyomozást megszüntető határozatnak a biztosítóhoz való beérkezéséhez köti, de a Bit. 124. § (2) szerint a biztosító teljesítését csak olyan okirat bemutatásától teheti függővé, amely a biztosítási esemény igazolásához, a szolgáltatás mértékének meghatározásához szükséges. A jogalkotó a nem jogerős határozatok biztosító általi bevárását is tilalmazni kívánja, így a kikötés jogszabályba ütközik.

Jogszabályba ütközik, ezért a Ptk. 6:95. § alapján semmis az ÁSZF 2.7.7.1. pontban írt feltétel, mivel a kikötés nem egyértelmű, a fogyasztó számára nem világos, hogy a vagyontárgy totálkárosnak minősítése miként kapcsolódik a rendőrség határozatának kiadásához.

Tisztességtelen a Ptk. 6:102. § (1) alapján, ezért a 103. § (3) szerint semmis az ÁSZF 2.10.1. pontban írt feltétel, mivel a szerződő fél nem kötelezhető büntetőeljárás, hatósági eljárás kezdeményezésére, így ezen kötelezettség előírása indokolatlan, így alperes nem várhatta el észszerűen, hogy azt a fogyasztó egyedi tárgyalást követően elfogadja. A feltétel jelentősen eltér a Ptk. 6:439. § (1) rendelkezésétől, azt a fogyasztó hátrányára indokolatlanul szigorítja.

Tisztességtelenek a Ptk. 6:103. § (2) szerint, ezért a 103. § (3) alapján semmiek az ÁSZF 2.10.2. pontban írt feltételek, ami rendőrségi feljelentés, hatósági állásfoglalás, vagy egyéb okmány bemutatásához köti a kárigény elbírálását. Figyelemmel a Ptk. 6:439. § (1) a Bit. 124. § (2) rendelkezésére biztosított részére adott jogot a biztosító nem fordíthat át kötelezettségként.

Tisztességtelen a Ptk. 6:102. § (1) alapján, ezért a 103. § (3) szerint semmis az ÁSZF 2.10.4. pontban írt rendelkezés, miszerint a fogyasztó a változás bejelentési kötelezettségének teljesítésére 2 munkanapon belül köteles, mivel ez indokolatlanul rövid ahhoz, hogy a fogyasztó eleget tehessen, valamint az alperes tisztességes és méltányos eljárása esetén nem várhatta el észszerűen, hogy azt a fogyasztó egyedi tárgyalást követően elfogadja.

Tisztességtelen a Ptk. 6:103. § (2) alapján, ezért a 103. § (3) szerint semmis az ÁSZF 2.15.3.1. pontban írt feltétel, mivel a fogyasztó számára nem egyértelmű milyen feltételekkel terjed ki az általa megkötött casco biztosítás a lopás biztosítási eseményre és egyéb káresemények esetén a kikötésben meghatározott önrészt a biztosító milyen feltételek esetén alkalmazza. Nem világos milyen feltételek esetén tekinthető megfelelőnek a szemle.

Tisztességtelen a Ptk. 6:103. § (2) szerint, ezért a 103. § (3) alapján semmis az ÁSZF 3.5.9.2. pontban írt feltétel, mivel az alapján nem világos milyen hiányosság vezethet a szolgáltatási igény elutasítására.

Tisztességtelenek a Ptk. 6:103. § (2) alapján, ezért a 103. § (3) szerint semmiek az ÁSZF 3.5.9.3. pontban írt feltételek, mivel a biztosított fogyasztó nem kötelezhető hatósági eljárás, büntetőeljárás kezdeményezésére sem. Ezért indokolatlan a büntetőeljárásban keletkezett határozatok benyújtására vonatkozó kötelezettség. A biztosító egyoldalúan jogosult megállapítani, hogy milyen „egyéb” dokumentumok benyújtását tartja szükségesnek, amely kikötés nem egyértelmű, a fogyasztó számára nem világos, ez alapján a biztosító bármilyen dokumentum benyújtását megkövetelheti.

Tisztességtelen a Ptk. 6:103. § (2) szerint, ezért a 103. § (3) alapján semmis az ÁSZF 3.5.11.3 pontban írt és 3.5.11.5. pontban írt feltétel, mivel a Bit. 124. § (2) szerint a biztosító, csak a biztosítási esemény igazolásához a szolgáltatás mértékéhez szükséges okirat bemutatásától teheti függővé teljesítését, míg ezen kikötések általános jelleggel és határidő nélkül teszik lehetővé a biztosító részére a dokumentumok bekérését.